

KESKUSTELUA PIETARIN BOLSHEVIKKIEN KANSSA

Kun tämä „Proletarin” numero joutuu Venäjälle, on vaalikampanja Pietarissa jo päättynyt. Nyt on siis aivan paikallaan keskustella Pietarin bolshevikkien kanssa — ja myös kaikkien Venäjällä olevien sosialidemokraattien kanssa — siitä taistelusta ultimatisteja vastaan, joka oli vähällä paisua täydelliseksi jakaantumiseksi Pietarissa vaalien aikana ja jolla on tavattoman suuri merkitys koko sosialidemokraattiselle työväenpuolueelle Venäjällä.

Ennen kaikkea on selvästi todettava tämän taistelun neljä vaihetta, minkä jälkeen pysähdymme tarkastelemaan yksityiskohtaisesti taistelun merkitystä sekä eräitä erimielisyyksiä, joita on meidän ja Pietarin bolshevikkien erään osan välillä. Nämä neljä vaihetta ovat: 1) „Proletarin” laajennetun toimituskunnan ulkomaisessa Neuvottelukokouksessa määriteltiin lopullisesti bolshevikkien suhde otzovismiin ja ultimatismiin sekä todettiin tov. Maksimovin erkaneminen („Proletarin” 46. numero ja sen liite*).— 2) Erityisessä lehtisessä, joka samoin painatettiin ja levitettiin ulkomailla nimellä „„Proletarin” laajennetusta toimituskunnasta syrjäytettyjen jäsenten selostus tovereille bolshevikeille”, toverit Maksimov ja Nikolajev (ehdollisesti ja osittain toverien Maratin ja Domovain kannattamina) selittävät mielipiteitään „Proletarin” linjaan nähden nimitäten sitä „menshevistiseksi” j.n.e. ja puolustavat ultimatismiaan. Tämä lehtistä on eritelty erikoisessa „Proletarin” № 47—48 liitteessä**.— 3) Vaalikampanjan vasta alkaessa Pietarissa puolueemme Pietarin komitean toimeenpaneva

* Ks. Teokset, 15. osa, ss. 423—432; 439—457. *Toim.*

** Ks. tätä osaa, ss. 16—49. *Toim.*

komissio teki ultimatistisen päätöksen vaalien johdosta. Tämän päätöksen teksti julkaistaan tuonnempana. — 4) Tämän päätöksen hyväksyminen aiheuttaa oikean myrskyn Pietarin bolshevikkien puoluepiireissä. Myrsky tulee, jos niin voidaan sanoa, sekä ylhäältä että alhaalta. „Ylhäältä” — Keskuskomitean edustajain ja „Proletarin” laajennetun toimituksen jäsenten suuttumus ja vastalauseet. „Alhaalta” — sosialidemokraattisten työläisten ja työntekijäin piirienvälisen yksityisluontoisen neuvottelukokouksen koollekutsuminen Pietarissa. Neuvottelukokous hyväksyi päätöslauselman (teksti tuonnempana) solidaarisuudesta „Proletarin” toimitusta kohtaan, mutta tuomitsi jyrkästi *sekä tämän toimituksen* että otzovisti-ultimatistien „hajottavat teot”. Sittemmin kutsuttiin koolle Pietarin komitean ja Toimeenpanevan komission uusi kokous, ja ultimatistinen päätöslauselma *kumottiin*. Hyväksyttiin uusi, „Proletarin” linjan mukainen päätöslauselma. Tämän päätöslauselman teksti julkaistaan täydellisesti tämän numeron kroniikassa.

Sellainen on pääpiirtein tapahtumien kulku. Paljonpuhuttu „ultimatismi” merkitys puolueessamme on nyt valaistu *käytännössä* täysin selvästi, ja Venäjän kaikkien sosialidemokraattien pitää huolellisesti harkita kiistakysymyksiä. Edelleen se seikka, että osa aatetovereistamme Pietarissa on tuominnut meidän „hajottavan” linjamme, antaa meille halutun aiheen, jotta voimme lopullisesti *selittää asian* kaikille bolshevikeille tämänkin tärkeän kysymyksen suhteen. On parempi nyt heti „selvittää asia” loppuun asti, kuin aiheuttaa uusia hankauksia ja „väärinkäsityksiä” käytännöllisessä toiminnassa joka askeleella.

Ennen kaikkea palauttakaamme *tarkasti* mieleen, mikä kanta meillä oli jakaantumista koskevassa kysymyksessä heti „Proletarin” laajennetun toimituskunnan Neuvottelukokouksen jälkeen. Tästä Neuvottelukokouksesta julkaisutussa „Tiedonannossa” („Proletarin” 46. numeron liite *) on heti alussa sanottu, että ultimatismi suuntana, joka kehottaa esittämään sosialidemokraattiselle duumaryhmälle ultimaatumia, horjuu otzovismin ja bolshevismien välillä. Eräs ulkomaisista ultimatisteistamme — sanotaan tiedonannossa — „tunnustaa, että sosialidemokraattisen duumaryhmän toiminta on viime aikoina tuntuvasti parantunut ja

* Ks. Teokset, 15. osa, ss. 423—432. *Toim.*

ettei hänellä ole aikomustakaan esittää sille ultimaatumia nyt heti, viipymättä”.

„*Tällaisten* ultimatistien kanssa”, jatketaan „Tiedonannossa” kirjaimellisesti, „voidaan tietysti elää yhdessä saman puolueyhmän sisällä... *Tällaisten* ultimatisti-bolshevikkien suhteen ei voi olla puhettakaan erkaantumisesta”. Olisi naurettavaa puhuakin sellaista.

Edelleen, „Tiedonannon” toiselta sivulta luemme:

„Ne paikalliset työntekijät, jotka käsittäisivät neuvottelukokouksen päätöslauselmat siten, että niissä kehotetaan karkottamaan järjestöistä mielialoiltaan otzovistiset työläiset tahi, enemmänkin, jakamaan viipymättä järjestöt kahtia siellä, missä on otzovistisia aineksia, tekisivät pahan virheen. Varoitamme mitä päättäväisimmin paikallisia työntekijöitä ottamasta sellaisia askelia”.

Luulisi, ettei tuon selvemmin voida sanoa. Tov. Maksimovin erkaneminen hänen *kieltäytyessään alistumasta* Neuvottelukokouksen päätöslauselempiin on kiertämätöntä. Horjuvista, epämääräisistä otzovistis-ultimatistisista aineksista erkanemista me emme ole suinkaan julistaneet, vaan olemme päättäväisesti varoittaneet sen suhteen.

Tarkkailkaa nyt taistelun toista vaihetta. Tov. Maksimov ja kumpp. julkaisevat ulkomailla lehtisen, jossa toisaalta syytetään meitä kahtiajaosta ja toisaalta julistetaan uuden „Proletarin” (joka on muka pettänyt vanhan „Proletarin”, vanhan bolshevismin) linja menshevistiseksi, „duumalaiseksi” y.m.s. Eikö ole naurettavaa valittaa puolueyhmän, *s.o. puolueen sisällä olevan samoinajattelevien liiton*, jakaantumista, kun kerran itse tunnustatte, että puuttuu yksimielisyyttä? Puolustaessaan ultimatismiaan tov. Maksimov ja kumpp. kirjoittivat lehtisessään, että „puolue ei voi silloin (s.o. nykyhetkelle ominaisen kärkevän ja voimistuvan taantumuksen oloissa) järjestää suurta ja loistavaa vaalikampanjaa, ei voi saada arvonsa mukaista parlamentti-edustajistoa”,— että „kysymys valeparlamentaariseen laitokseen osallistumisen hyödyllisyydestä käy silloin epäilyttäväksi ja kiistanalaiseksi”,— että „Proletari” „itse asiassa” „siirtyy menshevistiselle näkökannalle — parlamentarismi hinnalla millä hyvänsä”. Noita fraaseja seuraa välttelevä otzovismin puolustelu („otzovistit eivät ole milloinkaan (!!!) esiintyneet yleensä parlamentarisminvastaisessa mielessä”) ja välttelevä luopuminen otzovismista (me emme nähkääs ole otzovisteja; puolueen ei pidä nyt

likvidoida sosialidemokraattista duumaryhmää; „puolueen pitää” „ratkaista, eikä koko tämä puuha — III Duumaan osallistuminen — ole loppujen lopuksi ollut puolueelle epäedullista”, ikään kuin puolue *ei olisi jo ratkaissut* tätä kysymystä!).

Tuo Maksimovin ja kumpp. vältteleväisyys on monia pettänyt ja pettää edelleenkin; sanotaan: mitäs vahinkoa voivat aiheuttaa puolueelle tai vaikkapa vain duumaryhmälle sellaiset henkilöt, jotka eivät ollenkaan kieltäydy täyttämästä puolueen päätöksiä ja vain varovasti puolustavat hieman toisenlaista taktiikan arviointiaan?

Tällainen mielipide Maksimovin ja kumpp. harjoittaman propagandan suhteen on levinnyt laajalti sellaisen väen keskuuteen, joka ei ajattele, vaan uskoo *sanaan* ilman muuta, eikä huomioi välttelevien, varovaisten, diplomaattisten fraasien *konkreettista poliittista merkitystä nykyisen puoluetilanteen vallitessa*. Tuo väki on nyt saanut erinomaisen opetuksen.

Maksimovin ja kumpp. lehtinen on päivätty 3/16 pnä heinäkuuta 1909. *Elokuussa* Pietarin komitean Toimeenpaneva komissio hyväksyi *kolmella* ultimatistien äänellä kahta vastaan seuraavan päätöslauselman Pietarissa edessölleen (nyt jo päättyneen) vaalikampanjan johdosta:

„Vaaleja koskevan kysymyksen johdosta Toimeenpaneva komissio päättää: antamatta erikoisen tärkeää merkitystä Valtakunnanduumalle ja siinä olevalle ryhmällemme, mutta pitäen ohjeena puolueen yleistä päätöstä — vaalit on toimitettava käyttämättä kuitenkaan kaikkia olevia voimia, vain asettaen omat ehdokkaamme sosialidemokraattisten äänien kokoamiseksi sekä järjestäen vaalilautakunnan, joka on valtuutettumme kautta alistettu Pietarin komitean Toimeenpanevalle komissiolle”.

Verratkoot lukijat tätä päätöslauselmaa Maksimovin ulkomaiseen lehtiseen. Näiden kahden asiakirjan vertaileminen on paras ja varmin keino, joka avaa yleisön silmät näkemään Maksimovin ulkomaisen ryhmän *todellisen* merkityksen. Tämä päätöslauselma, aivan samoin kuin Maksimovin lehtinenkin, puhuu alistamisesta puolueelle — ja aivan samoin kuin Maksimov se *periaatteessa* puolustaa ultimatismia. Emme lainkaan halua sanoa, että pietarilaiset ultimatistit ovat suorastaan pitäneet ohjeenaan Maksimovin lehtistä, — siitä meillä ei ole mitään tietoja. Eikä se ole tärkeätäkään. Me väitämme, että tässä ilmenee epäilemättä

poliittisen asenteen *aatteellinen* yhtäläisyys. Me väitämme, että tässä esimerkissä näkyy erikoisen havainnollisesti „varovaisen”, „diplomaattisen”, tahdikkaan, välttelevän — nimittäkää sitä miten haluatte — ultimatismin *soveltaminen tekoihin*, soveltaminen, jonka jokainen puolueytyötä lähellä oleva henkilö tuntee *sadoista* samanluontoisista, vähemmän „räikeistä” tapauksista, joita ei ole varmistettu virallisilla asiakirjoilla ja jotka koskevat asiaa, jota sosialidemokraatti ei voi kertoa yleisölle konspiratiivisuussyistä j.n.e. Pietarilainen päätöslauselma on kirjalliselta ja teknilliseltä kannalta tietenkin taitamattomammin tehty kuin Maksimovin lehtinen. Mutta eihän paikallisissa järjestöissä Maksimovin katsomuksia tule käytännössä milloinkaan (tai 999 tapauksessa 1000:sta) ajamaan itse Maksimov, vaan hänen vähemmän „taitavat” kannattajansa. Puoluetta ei kiinnosta se, kuka sotkee jälkiä „taitavammin”, vaan se, millainen on puolue toiminnan *todellinen* sisältö, millainen on se *todellinen* suunta, jonka ne tai nämä johtajat antavat toiminnalle.

Ja me kysymme jokaiselta vilpittömältä henkilöltä, voivatko „Proletarin” kannattajat ja tuollaisten päätöslauselmien kirjoittajat toimia samassa puolue ryhmässä, s.o. samassa puoluekantaisten aatetoverien liitossa? Voidaanko silloin, kun paikallisten komiteain ylimmät elimet tekevät tuollaisia päätöksiä, puhua *vakavasti* Duuman ja sen puhujalavan käyttämistä koskevan puolue päätöksen toteuttamisesta?

Sen, että Toimeenpanevan komission päätöslauselma *todellisuudessa* työntää kapuloita alkaneen vaalikampanjan pyöriin, että tämä päätöslauselma *todellisuudessa* *sotkee* vaalikampanjaa, — sen ovat kaikki heti ymmärtäneet (lukuunottamatta päätöslauselman kirjoittajia ja lukuunottamatta ultimatisista, jotka ovat ihastuneet Maksimovin „taitoon” jälkien sotkemisessa). Siitä, miten bolshevikit Pietarissa suhtautuivat tähän päätöslauselmaan, olemme jo puhuneet ja tuonnempana puhumme vieläkin. Mitä meihin tulee, niin kirjoitimme heti kirjoituksen „Otzovistis-ultimatiset rikkurit”²⁴, — rikkurit siksi, että asenteellaan ultimatisit ovat ilmeisesti *kavaltaneet* sosialidemokraattista vaalikampanjaa *kadeteille*, — kuvasimme siinä, kuinka häpeällinen tuollainen päätöslauselma on sosialidemokraateille, ja kehotimme tuon päätöslauselman tehnyttä

Toimeenpanevaa komissiota *ottamaan* heti *pois* „Proletarista” otsikon „Pietarin komitean äänenkannattaja”, jos tämä Toimeenpaneva komissio haluaa olla Pietarin sosialidemokraattien katsomusten ilmentäjänä: me emme halua teeskennellä, sanottiin tuossa kirjoituksessa, *moisten...* myös-bolshevikkien äänenkannattajana me *emme ole olleet emmekä tule olemaan*.

Kirjoitus oli jo ladottu ja taitettukin, kun saimme Pietarista kirjeen kuulun päätöslause^lman *kumoamisesta*. Lehden julkaisemista piti lykätä (№ 47—48 ilmestyi sen vuoksi muutamaa päivää myöhemmin kuin olisi pitänyt). Ultimativien päätöslauselmasta ei nyt onneksi tarvitse puhua käynnissä olevan vaalikampanjan yhteydessä, vaan katkaussa siihen, mikä on ollut... ja mikä tekisi hyvin, jos kokonaan „painuisi unholaan”.

Tässä esitämme päätöslauselman tekstin, jonka Pietarin bolshevikit hyväksyivät yksityisluontoisessa, kuulun päätöslauselman hyväksymisen jälkeen koollekutsutussa kokouksessa:

„Pohdittuaan „Proletarin” laajennetun toimituskunnan päätöslauselmia sosialidemokraattisten työläisten ja työntekijäin yksityisluontoinen piiriväläinen neuvottelukokous lausuu julki täydellisen solidaarisuutensa siihen poliittiseen linjaan nähden, joka on ilmaistu päätöslauselmissa: „Bolshevikkien tehtävistä puolueessa”. „Suhtautumisesta duumatoimintaan j.n.e.” ja „Ultimatismista ja otzovismista”.

Samalla neuvottelukokous on jyrkästi eri mieltä niistä tovereita ultimativista vastaan käytävän taistelun menetelmistä, jotka toimitus on ottanut näihin samoihin päätöslause^lmiin, ja pitää niitä menetelmiä esteenä, joka haittaa „Proletarin” toimituksen hahmottelemien perustehtävien täyttämistä — puolueen ennalleen palauttamista.

Neuvottelukokous protestoi samoin toverien ultimativien ja otzovistien ottamia hajotusaskeleita vastaan”.

Tämän päätöslauselman hyväksymisen jälkeen kutsuttiin koolle uusi Pietarin komitean kokous, joka kumosi ultimativisen päätöslauselman ja hyväksyi uuden (ks. kroniikkaa). Tämä uusi päätöslauselma päättyy näin: „Katsoen sangen tärkeäksi ja välttämättömäksi käyttää hyväksi alkavaa vaalikampanjaa Pietarin komitea päättää osallistua siihen toimeenpannaan”.

Ennen kuin ryhdymme vastaamaan tovereille, jotka eivät hyväksy meidän muka hajottavaa politiikkaamme, esitämme muutamia otteita erään tällaisen toverin kirjeestä:

...„Mutta kun neuvottelukokouksen (yksityisluontoisen piirienvälisen neuvottelukokouksen) osanottajien — $\frac{2}{3}$ heistä oli työläisiä — keskuudessa vallitsi yksimielisyys nykyhetken arviointia ja siitä johtuvia taktillisia askeleitamme koskevassa kysymyksessä, niin yhtä yksimielisesti se vastusti niitä menetelmiä, joita „Proletarin” toimitus ehdottaa käytettäväksi taistelussa taktillisia vastustajiamme, ultimatisteja vastaan. Neuvottelukokous ei hyväksynyt „Proletarin” päätöslauselmissa esitettyä mielipidettä, että on välttämätöntä erottautua puolueyhymärajalla näistä tovereista, ja piti tällaista rajan vetämistä vaarallisena askeleena itse puolueen olemassaololle... Olen varma siitä, että ilmaisen oikein neuvottelukokouksen mielipiteen ja mielialan, kun sanon: *me emme salli jakaantumista*. Toverit! te siellä ulkomailla olette maalanneet itsellenne hirvittävän ultimatistipirun, jota meillä todellisuudessa ei ole olemassa. Pietarin komitean ja Toimeenpanevan komission *satunnainen* kokoonpano aiheutti ultimatistisen enemmistön, ja sen tuloksena hyväksyttiin typerä, tökerösti laadittu päätöslauselma, joka antoi näille ultimatisteille sellaisen moraalisen iskun, että he siitä tuskin enää toipuvat... Siinä Pietarin komitean istunnossa, jossa tuo päätöslauselma hyväksyttiin, ei ollut läsnä kolmen piirin edustajia ja, kuten nyt on selvinnyt, neljänner piirin edustajalla ei ollut päätösvaltaista äänioikeutta. Puuttui siis neljän piirin edustajia, joten se yksi ääni, joka antoi ultimatisteille enemmistön, osoittautuu „selitetyksi”. Näin siis tämä epätäydellinenkään Pietarin komitean istunto ei antanut enemmistöä ultimatisteille... Pietarin komitean tekemän vaaleja koskevan päätöslauselman suhteen neuvottelukokous päätti, että on pyrittävä päätöslauselman tarkistamiseen, ja aivan varmasti heti ensimmäisessä Pietarin komitean istunnossa, jossa enemmistö, kuten nyt on selvinnyt, tulee kuulumaan meille, hyväksytään toisenlainen päätöslauselma. Ja ultimatistit itsekkin, häveten päätöslauselmaansa, ovat valmiit tarkistamaan sen. Kaikki, mukaanluettuna kai sen laatijakin, ovat yhtä mieltä siitä, että se on joka suhteessa typerä, mutta — tätä minä korostan — rikollinen se ei ole. Sitä äänestäneet toverit ultimatistit ovat lausuneet olevansa eri mieltä päätöslauselman laatijan kanssa, joka itseasiassa noudattaa sananlaskua, jossa kehoitetaan menettelemään niin, että „viattomuus säilyisi ja pääomaakin karttuisi””...

Ja niinpä siis aatetoverimme syyttää meitä siitä, että olemme ulkomailla maalanneet hirvittävän ultimatistipirun, että ultimatisteja vastaan käydyllä hajottavalla taistelulammme me vaikeutamme (tai turmelemme) puolueen ennalleen palauttamista.

Parhaana vastauksena näihin „syytöksiin” on Pietarin tapahtumien historia. Siksi olemmekin kertoneet tämän historian niin yksityiskohtaisesti. Tosiasiat puhuvat puolestaan.

Me totesimme тов. Maksimovin erkaantuneen puolueyhymästä, kun hän kieltäytyi alistumasta laajennetun toimituskunnan päätöksiin ja järjesti kuulun „koulun” nimellä ulkomaille uuden järjestön aatteellisen ja organisaatio-

keskuksen. Tästä meitä syyttävät eräät aatetoverimme, joiden piti Pietarissa *koettaa mitä kiireellisimmin keinoin* (vaikutusvaltaisten työläisten erikoinen yksityisluontoinen neuvottelu ja jo hyväksytyyn päätöksen tarkistaminen!) *saada kumotuksi „joka suhteessa typerä” päätöslauselma*, jossa toistettiin Maksimovin katsomuksia!

Ei, toverit, syyttäessänne meitä kahtiajaosta ja „pirun maalaamisesta” te vain vielä kerran osoititte meille, kuinka ehdottoman välttämätöntä on todeta Maksimov erkaantuneeksi puolueryhmästä, te osoititte vain sen, että olisimme toivottomasti häpäisseet bolshevismiin ja antaneet auttamattoman iskun puolueen asialle, elleimme olisi Pietarin vaalien edellä erottautuneet Maksimovista. Teidän *tekonne*,— toverit, jotka syytätte meitä kahtiajaosta,— kumoavat teidän *sananne*.

Te olette „eri mieltä vain” niiden menetelmien suhteen, joita *me* käytämme taistelussa ultimatisteja vastaan. Me emme ole lainkaan eri mieltä *teidän* menetelmienne suhteen taistelussa ultimatisteja vastaan, me tervehdimme täydellisesti ja ehdottomasti sekä teidän taistelumenetelmiänne että teidän voittoanne,— mutta samalla olemme syvästi vakuutuneet siitä, että *teidän* menetelmänne eivät olekaan mitään muuta kuin „meidän” menetelmiemme *käytännöllistä soveltamista* tiettyihin puoluepiireihin.

Mitä ovat meidän „huonot” menetelmämme? Sitä, että olemme kehottaneet erottautumaan Maksimovista ja kumppaneista. Mitä ovat teidän menetelmänne, hyvät menetelmät? Sitä, että olette katsoneet „joka suhteessa typeräksi” päätöslauselman, jossa ajetaan täydellisesti Maksimovin katsomuksia, olette kutsuneet koolle erikoisen neuvottelukokouksen, nostattaneet rynnäkön tätä päätöslauselmaa vastaan, olette saaneet aikaan sen, että itse sen laatijat häpeävät, olette saaneet aikaan sen kumoamisen ja vaihtamisen *ei* ultimatistiseen, *vaan* bolshevistiseen päätöslauselmaan.

Teidän „rynnäkkönne”, toverit, on meidän rynnäkkömme *jatkoa* eikä sen kumoamista.

Mutta emmehän me ole todenneet ketään erkaantuneeksi, sanotte te. Hyvä on. Koettakaapa meidän menetelmämme, huonon menetelmän „kumoamiseksi” tehdä ulkomailla se, mitä olette tehneet Pietarissa. Koettakaapa saada aikaan,

että Maksimov ja hänen kannattajansa (vaikkapa kuulun jeroGINilaisen „koulun” sijaitsemispaikalla) tunnustaisivat Maksimovin lehtisen („Selostus tovereille bolshevikkeille”) aatteelliselta sisällöltään kokonaan ja „joka suhteessa typeräksi”, saada aikaan, että Maksimov ja hänen porukkinsa „häpeäsivät” tuota lehtistä, että kuulu „koulu” laatisi aatteelliselta sisällöltään *aivan päinvastaisen* lehtisen *. Jos saatte sen aikaan, niin silloin te todellakin *kumoatte* meidän taistelumenetelmämme ja me mielihyvin tunnustamme „teidän” menetelmänne paremmiksi.

Pietarissa on elintärkeä, lykkäystä sietämätön, yhteinen puoluetehtävä: vaalit. Pietarissa sosialidemokraattinen proletariaatti *pani* ultimatistit *heti aisoihin*, ja *pani niin*, että nämä heti tottelivat: puoluetunne sai yliotteen, proletaaristen joukkojen läheisyys vaikutti suotuisasti; kaikille kävi heti selväksi, ettei asioita voida hoitaa ultimatistisen päätöslauselman avulla. Ultimatisteille asetettiin *heti ulti- maatum*i, ja Pietarin ultimatistit (*sanottakoon se heidän kunniaakseen*) vastasivat bolshevikkien ultiimaatumiin alistumalla puolueen tahtoon, alistumalla bolshevikkien tahtoon eikä taistelemalla bolshevikkeja vastaan (ainakin vaaleissa: luopuvatko he taistelusta vaalien jälkeenkin, sitä emme vielä tiedä).

Maksimov ja kumpp. eivät ole ainoastaan mielialaltaan ultimatisteja. He yrittävät tehdä ultimatismista kokonaisen linjan. He rakentelevat kokonaista ultimatistisen politiikan järjestelmää (emme edes puhukaan heidän ystävyystään

* Aluuten, tässä esitämme kuvaavan esimerkin siitä, kuinka Maksimov ja kuulu „koulu” sotkevat jälkiä. Koulu on julkaissut elokuun 26 p:nä 1909 päivätyn painetun lehtisen, joka sisältää koulun ohjelman. Kautskyn kirjeen (jossa hän hyvin heilävaroen neuvoo „olemaan asettamatta etutilalle” filosofisia erimiellisyyskiä ja sanoo, että hän „ei pidä oikeudenmukaisena sosialidemokraattisen duumaryhmän räikeää arvostelua” — puhumattakaan „ultimatismista”!), Leninin kirjeen (ks. Teokset, 15. osa, ss. 465—466. *Toim.*) ja koulun Neuvoston päätöslauselman. Tuo hullunkurinen Neuvosto julistaa, että „ryhmäriidoilla ei ole kerrassaan mitään tekemistä sen (koulun) ehdottoman yleispuoluekantaisen tarkoituksien ja tehtävien kanssa”. Lukekaamme lehtisessä oleva allekirjoitus. Luennoitsijat: Maksimov, Gorki, Ljadov, Lunatsharski, Mihail, Aleksinski. Ajatelkaahan vain: koululla, jolla on *tällainen* luennoitsijakunta, „ei ole kerrassaan mitään tekemistä” „ryhmäriitojen” kanssa! Kuulkaahan, hyvät toverit: „...sepitelkää, mutta kaikella pitää olla rajansa! — Meille sanotaan: koulu „on kutsunut” muitakin luennoitsijoita. Ensinnäkin on kutsunut, vaikka tiesi, etteivät toiset juuri milloinkaan pääse tulemaan. Toiseksi koulu on kutsunut, mutta... „Mutta koulu ei voinut tarjota heille — (toisille luennoitsijoille) — rahavaroja heidän matkaansa varten ja ylläpitoon luentoaikana” (Lehtinen, elokuun 26 p:nä 1909). Erinomaista, eikö totta? Me emme ole ollenkaan ryhmäkuntalaisia, mutta varoja matkaa varten „emme voi tarjota” muille kuin „omille”...

jumalanrakentajien kanssa, johon pietarilaiset ultimatistit eivät kai ole syyssä), siten he perustavat uutta suuntaa, he ovat ryhtyneet järjestelmälliseen sotaan bolshevismia vastaan. Tietysti nämäkin otzovistien innoittajat tulevat kärsimään tappion (ja jo kärsivät tappioita), mutta puolueyhämämme ja puolueen pikaiseen parantamiseen otzovisti-ultimatistisesta taudista — *siihen* tarvittiin jyrkempiä toimenpiteitä, ja mitä päättäväisemmin me käymme taisteluamme ilmeisiä ja salaisia otzovisteja vastaan, sitä pikemmin me parannamme puolueemme tuosta taudista.

Ultimatistien „satunnainen enemmistö” — sanovat pietarilaiset. Erehdytte pahasti, toverit. Te näette nyt keskuudessanne pienen osan *yleisestä* ilmiöstä ja julistatte „sattumaksi” sen, minkä yhteys kokonaisuuteen on teille epäselvää. Palauttakaapa mieleenne tosiasiat. Keväällä vuonna 1908 otzovismi pulpahtaa esiin keskisellä alueella ja saa kerätyksi 14 ääntä (32:sta) Moskovan yleiskaupunkilaisessa konferenssissa. Kesällä ja syksyllä vuonna 1908 käydään Moskovassa otzovistista kamppailua: „Rabotsheje Znamja” aloittaa väittelyn ja kumoaa otzovismin. Elokuussa 1908 alkaa väittely myös „Proletarissa”. Syksy vuonna 1908: otzovistien erottuminen „virtaukseksi” Yleisvenäläisessä puoluekonferenssissa. Kevät vuonna 1909: otzovistien kamppailu Moskovassa (ks. „Proletarin” 47.—48. numeroa, „Moskovan piirikuntajärjestön konferenssi”). Kesä vuonna 1909: Pietarin komitean Toimeenpanevan komission ultimatistinen päätöslauselma.

Kun on olemassa tällaisia tosiasioita, niin on suorastaan naiivia puhua ultimatistisen enemmistön „satunnaisuudesta”. Joillakin paikkakunnilla ovat mitä jyrkimmät heilahdetut järjestöjen kokoonpanossa kiertämättömiä, niin kauan kuin taantumus on näin voimakas, niin kauan kuin sosialidemokraattisten järjestöjen jäsenistö on niin heikko kuin nykyään. Tänään bolshevikit julistavat ultimatistisen enemmistön „sattumaksi” N.N:ssä, huomenna ultimatistit julistavat bolshevistisen enemmistön „sattumaksi” M.M:ssä. Sellaisia, jotka haluavat torailla tämän johdosta, on vaikka kuinka paljon, mutta me emme kuulu niiden joukkoon. Pitää ymmärtää, että nuo torailut ja riitelyt ovat syvän aatteellisen erimielisyyden *tuote*. Vasta ymmärrettyämme sen me

autamme sosialidemokraatteja vaihtamaan hyödyttömät ja nöyryyttävät kinastelut („satunnaisesta” enemmistöstä, jostakin organisaatioselkkauksesta, rahasta, yhteyksistä j.n.e.) *erimielisyyden aatteellisten syiden selviyttämiseen*. Me tiedämme vallan hyvin, että monissa kaupungeissa ultimatistien taistelu bolshevikkeja vastaan on levinnyt mitä erilaisimmille toiminta-aloille, aiheuttanut epäsovua ja hajaannusta siinäkin toiminnassa, joka on käynnissä legaalisten liittojen, yhdistysten, edustajakokousten ja kokouksien ympärillä. Meillä on „taistelutantereelta” saatuja kirjeitä tästä epäsovusta ja hajaannuksesta, mutta valitettavasti konspiraation vaatimukset eivät anna meille mahdollisuutta julkaista *tältä alalta* enempää kuin yhden kymmenesosan tai yhden sadasosan siitä, mitä saadaan. Me väitämme mitä kategorisimmin, että taistelu ultimatisteja vastaan Pietarissa vaaleissa *ei ole sattuma*, vaan eräs yleisen taudin lukemattomista ilmauksista.

Ja sen vuoksi me toistamme vieläkin kerran kaikille bolshevikkiveroille, kaikille työläisille, jotka pitävät arvossa vallankumouksellisen sosialidemokratian asiaa: ei ole mitään sen virheellisempää ja vahingollisempaa kuin tämän taudin peittelemisyrietykset. Meidän sekä otzovismin, ultimatistien ja jumalanrakentamisen kannattajain välisen erimielisyyden syyt, luonne ja merkitys on osoitettava kaikella selvyydellä. Bolshevikkien puolue ryhmä, s.o. sellaisten samoinajattelevien bolshevikkien liitto, jotka haluavat *viedä* puoluetta kaikille tunnettuun „*Proletarin*” suuntaan, on selvästi erotettava rajalinjalla uudesta puolue ryhmästä, joka välttämättä johdattaa kannattajansa tänään „satunnaisiin” anarkistisiin fraaseihin Moskovan ja Pietarin otzovistisissa ryhmäohjelmissa, huomenna „satunnaiseen” karikatyyri-bolshevismiin Maksimovin lentolehtisessä, ylihuomenna „satunnaiseen” pietarilaiseen „typerään” päätöslauselmaan. On tajuttava tämä tauti ja ryhdyttävä yksissä miehin parantamaan sitä. Siellä, missä parantaminen voidaan suorittaa pietarilaisten menetelmiä käyttäen, s.o. vetoamalla viipymättä ja tuloksellisesti etumaisten työläisten sosialidemokraattiseen tietoisuuteen, siellä tällainen parantamismenetelmä on parhain, siellä *ei kukaan eikä milloinkaan* ole propagoinut erkanemista ja rajan vetämistä hinnalla millä hyvänsä. Mutta siellä, missä toisenlaisten olosuhteiden vuoksi muodostuu joltisenkin vankkoja keskuksia ja

kerhoja, jotka levittävät uuden ryhmän aatteita, on rajan vetäminen välttämätöntä. Siellä rajankäynti uuden *ryhmän* kanssa on *takeena* käytännöllisen toiminnan yhtenäisyydestä *puolueen* riveissä, sillä pietarilaiset käytännönmiehet ovat itse vastikään myöntäneet, että ultimatismin lipun alla sellainen toiminta on mahdotonta.

„Proletari” № 49,
lokakuun 3 (16) pnä 1909

Julkaistaan „Proletari” lehden
tekstin mukaan
